
[2023-44 i 45-RE](#)

Causa 2023-44 i 45-RE

(Adran Garcia i Romero Puertas c/ Mútua dels Empleats de l'Administració General i de l'Administració de Justícia)

Números de registre: 274-2023 i 275-2023. Recursos d'empara

Aute del 14 de juliol del 2023

BOPA núm. 93, del 26 de juliol del 2023

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atesos els escrits presentats i registrats al Tribunal Constitucional, el 13 de juny del 2023, per la representació processal dels Srs. Miquel Àngel Adran Garcia i Carles Romero Puertas, mitjançant els quals interposa ambdós recursos d'empara contra les sentències del 29 de novembre del 2022 (86-2022 i 85-2022), dictades per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a la defensa, a un procés degut i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, dels principis de legalitat, de jerarquia, de publicitat de les normes jurídiques, de no retroactivitat de les disposicions restrictives de drets individuals o que comportin un efecte o estableixin una sanció desfavorable, de seguretat jurídica, de responsabilitat dels poders públics i d'interdicció de tota arbitrarietat, establerts a l'article 3.2 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que es reposi als recurrents en la plenitud dels seus drets mitjançant l'adopció de les mesures necessàries, que es declari la suspensió de les sentències impugnades i que es condemni la part defenent al pagament de les costes processals de les dues instàncies anteriors i de l'actual, incloent els honoraris d'advocat i de procurador;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Considerant que, d'acord amb l'article 34.3 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, es podrà decidir en qualsevol moment de la tramitació acumular varis assumptes en un de sol per raó d'identitat o semblança d'objecte, el Tribunal Constitucional acorda acumular els recursos d'empara 2023-44-RE i 2023-45-RE, atribuint la ponència al magistrat que li correspon el primer recurs pel torn rotatori establert.

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Jean-Yves Caullet;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. Tant el Sr. Miquel Àngel Adran Garcia com el Sr. Carles Romero Puertas (els recurrents) van presentar, respectivament, una demanda jurisdiccional contra la presumpta desestimació per silenci administratiu dels seus recursos contra les resolucions del 18 de febrer del 2019 de la Mútua dels Empleats de l'Administració General i de l'Administració de Justícia (la Mútua) que denegaven les seves reclamacions respectives relatives a la forma de càlcul de la prestació econòmica complementària a la de la CASS derivada de la seva baixa mèdica.

1.2. La Secció de Contenció-Administratiu 1 de la Batllia va dictar sengles sentències, en què substancialment recordava que la qüestió ja havia estat resolta anteriorment, citava la jurisprudència de la Sala Administrativa (sentències 8 i 9-2021 del 27 de gener del 2021), així com les normes sobre les quals es fonamentava, fent una comparació entre l'antic Reglament del 2009 i el del 2018 actualment en vigor, tot i concloure que la prestació en litigi es continuava computant de la mateixa forma que en el Reglament anterior, precisant que calia aplicar el criteri d'una interpretació literal.

1.3. Els recurrents van presentar recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 29 de novembre del 2022, la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia va dictar sengles sentències (85-2022 i 86-2022), mitjançant les quals desestimava els recursos d'apel·lació i confirmava la decisió de la primera instància en els seus propis termes.

1.4. Ambdós recurrents van formular incident de nul·litat contra aquesta decisió, en dues instàncies, resoltes per la Sala Administrativa mitjançant un aute de desestimació del 24 de març del 2023, la primera, i, un aute d'inadmissió a tràmit del 16 de maig, la segona.

1.5. El 13 de juny del 2023, la representació processal dels recurrents va interposar sengles recursos d'empara contra les sentències del 29 de novembre del 2022 (86-2022 i 85-2022), dictades per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a la defensa, a un procés degut, a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, dels principis de legalitat, de jerarquia, de publicitat de les normes jurídiques, de no retroactivitat de les disposicions restrictives de drets individuals o que comportin un efecte o estableixin una sanció desfavorable, de seguretat jurídica, de responsabilitat dels poders públics i d'interdicció de tota arbitrarietat, establerts a l'article 3.2 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació dels recurrents

- Els recurrents discrepen de la interpretació efectuada per la Mútua i per la jurisdicció ordinària respecte del càlcul de la prestació complementària en cas d'incapacitat laboral transitòria.

- Al·leguen que la finalitat del Reglament regulador de la Mútua és que el salari quedi cobert al 100%

en relació amb els conceptes retributius que son objecte de cotització a la Mútua. Per tant, no és procedent que es tingui en compte l'import total que abona la CASS, amb independència que correspongui o no amb els conceptes retributius pels quals es cotitza a la Mútua.

- Segons el seu parer, s'hauria de desglossar la prestació de la CASS en funció dels conceptes que son objecte de cotització a la Mútua; els conceptes que no es regulin en el Reglament han de quedar fora de qualsevol mena de càlcul, encara que integrin la prestació que abona la CASS.

- Ara bé, els recurrents retreuen a la jurisdicció ordinària no entrar a valorar aquests fets, i en particular, que amb la mateixa legislació aplicable, amb motiu d'altres baixes mèdiques anteriors, la Mútua va efectuar el càlcul de la manera com aquesta part considera que és just i legal. És a dir, tenint en compte els complements salarials que son cotitzables a la Mútua i deixant al marge els complements que no ho son.

- Aquesta manera d'actuar és abusiva i perjudicial per als recurrents; la Mútua no només va en contra dels seus propis actes de manera absolutament arbitrària, sinó que, a més, els tribunals ordinaris han validat aquesta actuació vulnerant els seus drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a la defensa, així com els dels principis de legalitat, de jerarquia, de publicitat de les normes jurídiques, de no retroactivitat de les disposicions restrictives de drets individuals o que comportin un efecte o estableixin una sanció desfavorable, de seguretat jurídica, de responsabilitat dels poders públics i d'interdicció de tota arbitrariedad.

- Els recurrents consideren que les sentències citades tant per la Batllia, com per la Sala Administrativa (8 i 9-2021) no corresponen a casos idèntics als seus i no els hi son aplicables, ja que en els seus casos, ells es van beneficiar d'un còmput efectuat de manera diferent en altres ocasions -en particular el Sr. Carles Romero Puertas, les prestacions de la CASS del qual provenien del Govern i de l'Esquí Club d'Andorra- per tant, els seus casos no es poden considerar cosa jutjada en absolut.

- Per aquests motius, demanen al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que se'ls reposi en la plenitud dels seus drets mitjançant l'adopció de les mesures necessàries, que es declari la suspensió de les sentències impugnades i que es condemni la part defenent al pagament de les costes processals de les dues instàncies anteriors i de l'actual, incloent els honoraris d'advocat i de procurador.

2.2. Argumentació de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia

- En la sentència que resol l'apel·lació, la Sala Administrativa manifesta que la qüestió litigiosa consisteix en determinar la forma en què la Mútua ha de calcular la prestació econòmica complementària que ha de satisfer en cas que el beneficiari es trobi en situació d'incapacitat laboral transitòria deguda a malaltia o a altres contingències.

- De manera prèvia, destaca que pel que fa a les situacions dels recurrents, aquestes es van produir sota la vigència del Reglament de la Mútua del 8 d'abril del 2009, el qual serà d'aplicació en aquests dos casos. Tanmateix, als efectes d'aquests processos, afegeix que no hi ha una diferència apreciable amb el règim vigent que regula el Reglament de l'1 d'agost del 2018, que va substituir l'anterior.

- També afegeix, que la mateixa qüestió va ser resolta per aquesta mateixa Sala, el 27 de gener del

2021, mitjançant les sentències 8 i 9-2021.

- Recorda que l'article 8 del Reglament aplicable disposa que *"2. La prestació econòmica aportada pel sistema de la Mútua és la diferència entre la prestació atorgada per la CASS i el percentatge establert reglamentàriament que s'ha aplicat al conjunt dels conceptes retribuïts determinats a l'article 4"*.
- Afegeix que l'article 7 del Reglament estableix un percentatge de cobertura del 100% i l'article 4 enumera els conceptes retributius cotitzables a la Mútua.
- La Sala Administrativa considera que aquestes previsions reglamentàries s'han d'interpretar en el seu sentit literal, ja que les magnituds aplicables al càlcul de les prestacions influeixen indubtablement en la sostenibilitat del sistema, com es desprèn de les previsions dels articles 5 i 7 del Reglament que preveuen una revisió periòdica de la tarifa de cotització i del percentatge de cobertura.
- Aplicant aquest criteri, la prestació que ha de satisfer la Mútua es calcula tenint en compte la prestació atorgada per la CASS, la qual es completa fins al 100% dels conceptes retributius pels quals es cotitza a la Mútua.
- Aquesta menció a la prestació satisfeta per la CASS s'ha d'entendre referida a la totalitat de la mateixa, ja que el precepte no contempla cap diferència en funció de si correspon a uns o a altres conceptes salarials, i, per consegüent, s'ha de tenir en compte globalment, tal com s'ha aplicat en aquests litigis.
- Els recurrents reconeixen implícitament que aquest és el funcionament reglamentari, quan proposen l'elaboració d'una proposta de modificació del Reglament, per evitar greuges i tractes desiguals.
- Com és evident, l'objecte d'aquest procés és verificar que les disposicions del Reglament s'hagin aplicat de forma correcta i en els seus propis termes, i no correspon a la Sala Administrativa fer altres pronunciaments sobre l'oportunitat o la conveniència de modificacions normatives.
- Pel que fa a l'al·legació respecte de la qual les situacions de fet dels recurrents no es correspondrien amb les de la jurisprudència citada, ja que en el seu cas, anteriorment havien percebut aquest complement calculat de la manera que ells interpreten, la Sala Administrativa considera que l'existència d'aquests precedents no altera els termes en què s'ha plantejat el debat processal.
- La Sala Administrativa manifesta que no es pot pretendre que el principi d'igualtat es reproduïxi en el sentit d'unes decisions que no s'ajusten a la interpretació de la norma que resulta dels fonaments que s'acaben d'exposar.
- En les resolucions que resolen l'incident de nul·litat en les seves dues fases, la Sala Administrativa recorda quina és la naturalesa i la funció d'aquest procediment i assenyala que si bé les conclusions a les quals va arribar no són compartides pels recurrents, això no suposa la vulneració del seu dret a la jurisdicció.
- Insisteix en què no poden invocar la vulneració del seu dret a la defensa derivada del fet que no s'hagués examinat les seves situacions individuals.

- La Sala Administrativa també reitera que els precedents que calculaven la prestació complementària de manera diferent no eren vinculants perquè *"el principi d'igualtat s'aplica dins del de legalitat, de manera que no es pot pretendre que es reproduxeixi el sentit d'unes decisions que no s'ajusten a la interpretació de la norma"* donada per aquesta Sala.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El Tribunal Constitucional no és ni una tercera instància, ni un tribunal de cassació, ni un tribunal suprem.

3.2. L'aplicació de les lleis, la seva interpretació, així com la seva anàlisi corresponen de manera exclusiva a les jurisdiccions ordinàries. Tanmateix, recau en el Tribunal Constitucional verificar que aquesta anàlisi i que aquesta interpretació no derivin en un raonament il·lògic o en una decisió absurda o arbitrària.

3.3. En aquest cas, la decisió de la Sala Administrativa es fonamenta en fet i en dret de manera precisa i no es pot qualificar d'absurda, d'il·lògica o d'arbitrària. La Sala Administrativa va realitzar una lectura minuciosa del text aplicable i va constatar que la decisió impugnada era ajustada a Dret i als fins que legitimen l'activitat administrativa.

3.4. A més, responent a l'argument principal dels recurrents, la Sala Administrativa indicava que la situació anterior invocada no tenia cap efecte en el procediment que l'ocupava, recordant de manera clara la seva jurisprudència relativa al principi d'igualtat, el qual només es podia apreciar en el marc de la legalitat.

3.5. Les conclusions a les quals arriba la Sala Administrativa estan motivades en Dret de manera evident i completa i no vulneren els drets dels recurrents reconeguts a la Constitució.

3.6. Per tant, aquest recurs acumulat està mancat de contingut constitucional i ha de ser declarat inadmissible a tràmit.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. Acordar l'acumulació dels recursos d'empara 2023-44-RE i 2023-45-RE, presentats per la representació processal dels Srs. Miquel Àngel Adran Garcia i Carles Romero Puertas.

2. No admetre a tràmit el recurs d'empara acumulat 2023-44 i 45-RE interposat per la representació processal dels recurrents contra les sentències del 29 de novembre del 2022 (86-2022 i 85-2022), dictades per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia.

3. Notificar aquest aute a la representació processal dels recurrents, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

4. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 14 de juliol del 203.

Jean-Yves Caullet Joan Manel Abril Campoy
President Vicepresident

Dominique Rousseau Josep-D. Guàrdia Canela
Magistrat Magistrat